

**ПРО РОБОТУ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ФАРМАЦЕВТІВ
УКРАЇНСЬКОЇ РСР**

Д. П. САЛО, Н. П. МАКСЮТИНА

Правління Наукового фармацевтичного товариства Української РСР

Наукове товариство фармацевтів України налічує більш як 9700 членів, у тому числі професорів і докторів наук — 21 чоловік, кандидатів наук—192 чоловіка. Республіканське наукове товариство фармацевтів має 25 обласних відділень. Правління республіканського товариства, обране у 1972 році на II з'їзді фармацевтів України, складається з 55 чоловік, президія правління — з 11.

У дев'ятій п'ятирічці робота Наукового товариства фармацевтів Української РСР була спрямована на виконання історичних рішень. XXIV з'їзду КПРС і XXIV з'їзду КП України по дальшому піднесенню матеріального і культурного рівня життя народу.

Основна увага в роботі правління Наукового товариства фармацевтів Української РСР та його обласних відділень приділялась дальшому розвитку і зміцненню матеріальної бази аптек, удосконаленню-методів лікарської допомоги населенню, розвитку руху за комуністичну працю, розробці нових методів виготовлення ліків, методів контролю якості лікарської продукції, підвищенню культури обслуговування населення.

Наукове товариство фармацевтів України щороку проводить республіканські, обласні та районні конференції, на яких обговорюються актуальні питання фармацевтичної науки і практики.

У 1975 р. на базі Львівського обласного наукового товариства фармацевтів проведено II пленум правління Всесоюзного наукового товариства фармацевтів, присвячений питанням фармацевтичної освіти в СРСР.

У 1975 р. у Харкові Науковим товариством фармацевтів України проведено республіканську наукову конференцію «Досягнення в галузі технології та аналізу ліків».

На засіданнях двох секцій конференції було заслухано й обговорено доповіді наукових і практичних працівників фармацевтичних інститутів та факультетів, контрольно-аналітичних лабораторій та галенових фабрик України з технології та аналізу лікарських речовин.

За останні роки в республіці проведено два семінари для організаторів аптечної справи по поліпшенню роботи міжлікарняних аптек (м. Сімферополь) і для завідуючих контрольно-аналітичними лабораторіями по поліпшенню роботи контрольно-аналітичної служби (м. Київ).

Щороку в республіці проводиться по 10—15 обласних і по 40—50 міжрайонних і районних науково-практичних конференцій, участь в яких беруть від 45 до 250 чоловік у кожній.

Найактивніше робота по організації і проведенню конференцій організована Ворошиловградським, Донецьким, Кримським та Львівським обласними науковими товариствами фармацевтів.

На конференціях заслуховуються доповіді на найрізноманітніші теми фармацевтичної науки і практики, в тому числі з організації фармацевтичної справи, обміну досвідом роботи, технології та аналізу лікарських форм і препаратів, фармакогнозії, фармакології. По суті ці конференції є школою підвищення кваліфікації фармацевтичних працівників і школою практичного поліпшення лікарської допомоги населенню і лікувально-профілактичним закладам.

Крім конференцій, підвищення кваліфікації фармацевтичних працівників провадиться науковими товариствами шляхом створення фармацевтичних гуртків безпосередньо в аптеках. На Україні кількість таких гуртків досягає до 1000 з середнім числом слухачів 12 чоловік в одному. Щороку в середньому проводиться по 7—8 занять, які охоплюють близько 60% усіх фармацевтів. Значне місце в роботі гуртків займають питання НОП в аптечних установах.

Проведені конференції, з'їзди і заняття в гуртках сприяли виконанню завдань, що ставилися перед аптечними працівниками республіки щодо поліпшення медикаментозної допомоги населенню.

Члени Наукового товариства фармацевтів України проводять наукову роботу по основних фармацевтичних напрямках: ведуть вишукування нових лікарських препаратів (мм. Харків, Запоріжжя, Львів, , Київ), вивчають механізм дії препаратів залежно від хімічної структури (мм. Львів, Харків, Київ); розробляють технологію виготовлення;

ліків та методів їх аналізу (м. Харків, Запоріжжя, Київ, Львів); проводять вивчення рослинних ресурсів України (м. Львів, Запоріжжя, Харків, Київ), а також організаційно-технологічні дослідження, спрямовані на прогнозування потреби в лікарських препаратах (м. Київ, Ворошиловград, Харків, Львів).

У Харківському науковому фармацевтичному товаристві здійснюються дослідження в галузі синтезу протидіабетичних, анальгезуючих лікарських засобів. Запропоновані препарати проходять клінічне випробування, деякі з них захищені авторськими свідоцтвами і патентуються за кордоном.

Члени Львівського наукового товариства фармацевтів займаються синтезом лікарських засобів, розробкою методів їх аналізу тощо.

Виконано ряд робіт по таблетуванню лікарських препаратів (Харківський науково-дослідний хіміко-фармацевтичний інститут), по приготуванню ін'єкційних розчинів в ампулах, по застосуванню поліетиленоксидів як мазевих основ для приготування мазей і супозиторіїв. Значні успіхи досягнуто в галузі одержання медичних емульсій та інших м'яких лікарських форм (ХНДХФІ).

У галузі економіки та організації аптечної справи вивчалися такі питання, як розвиток аптечної справи і шляхи її дальшого удосконалення, нормування праці працівників фармацевтичних підприємств аптекоуправлінь, рецептура аптек та ін.

Значну увагу було приділено вивченню лікарських рослин України, встановленню їх хімічного складу. У результаті такого вивчення було запропоновано ряд нових лікарських препаратів, у тому числі стахірен, стихіглен, кверсалін, флакарбін, фластапіол та ін.

На Україні успішно проводяться фітохімічні дослідження рослин, що містять серцеві глікозиди, фенольні сполуки, кумарини, полісахариди та інші речовини.

Дослідниками Харкова, Запоріжжя, Києва та інших міст запропоновано нові лікарські препарати, які проходять клінічні випробування як протипухлинні, жовчогінні, серцево-судинні, радіо-протекторні і противиразкові засоби.

Проведено ряд досліджень у галузі вишукування нових методів аналізу лікарських засобів, у тому числі по фотоколориметричному і спектрофотометричному аналізу лікарських препаратів та їх сумішей, експрес-методам аналізу.

Члени Наукового товариства фармацевтів Української РСР постійно публікують у періодичній пресі результати своїх досліджень, видають методичні рекомендації, направляють заявки на винаходи в Комітет винаходів, беруть активну участь в організації і проведенні з'їздів, конференцій, симпозіумів.

Наукове товариство фармацевтів республіки систематично надає допомогу органам охорони здоров'я. На фармацевтичних факультетах та інституті організовані шефські бригади, складені плани шефської роботи і щороку підводяться її підсумки. Співробітники інститутів складають спеціальні посібники для практичних фармацевтичних працівників республіканських та обласних аптекоуправлінь, контрольно-аналітичних лабораторій з актуальних питань практичної фармації.

Члени обласних наукових товариств фармацевтів надають шефську допомогу аптекоуправлінням у підготовці помічників провізорів. Щороку в ряді обласних наукових товариств фармацевтів проводиться 1—2-місячна підготовка груп помічників провізорів. Члени Наукового товариства фармацевтів республіки проводять велику роботу по підвищенню спеціальних знань провізорів, читають лекції на курсах удосконалення в період проведення атестації.

Правління республіканського Наукового товариства фармацевтів

дає цінні рекомендації по впровадженню наукової організації праці, поліпшенню механізації виробничих процесів в аптеках, разом з аптекоуправліннями та контрольно-аналітичними лабораторіями розробляє тематику занять, організовує їх проведення в обласних наукових товариствах фармацевтів.

Більшість членів товариства бере активну участь у лекційній роботі, виступає з доповідями, бесідами, лекціями, знайомить лікарів та провізорів з новими групами лікарських препаратів, новими методами аналізу ліків їх виготовлення, приготуванням стійких ін'єкційних розчинів та ін.

За рекомендацією правління Республіканського наукового товариства фармацевтів обласні відділення НТФ проводять конференції по обміну досвідом роботи, організовують взаємне відвідування і відвідування кращих колективів. У ряді областей Української РСР працюють школи передового досвіду. Так, у Донецькій області (голова НТФ М. Ф. Іваницька) працює 14 шкіл передового досвіду, у Ворошиловградській (голова НТФ Н. С. Московець) — 13 шкіл, з них одна республіканська, в Одеській — 10, у Кримській — 6 та ін.

В ряді обласних наукових фармацевтичних товариств України практикується проведення виїзних засідань товариства у районні відділення НТФ з питань якості виготовлення ліків, наукової організації праці, використання малої механізації в аптеках та ін.

Члени Республіканського наукового товариства фармацевтів беруть активну участь у пропаганді медичних та фармацевтичних знань, а також у проведенні місячників, декадників по пропаганді наукових знань серед фармацевтичної громадськості республіки. Більш як 1000 членів Республіканського НТФ є членами товариства «Знання». Найактивніше проводять роботу в цьому напрямі Ворошиловградське, Кримське, Донецьке, Херсонське, Сумське НТФ.

Велику допомогу члени Наукового товариства фармацевтів України надають аптекоуправлінням у підготовці та проведенні атестації провізорів. Часто для проведення атестації використовуються бази контрольно-аналітичних лабораторій обласних аптекоуправлінь, при яких організовуються курси підвищення кваліфікації провізорів. На цих курсах проводяться заняття по підвищенню теоретичних і практичних знань провізорів, що проходять атестацію. Велику роботу щодо цього проводять співробітники Київського інституту удосконалення лікарів, де удосконалюють свої знання організатори аптечної справи, хіміки-аналітики, рецептари-контролери і дефектари аптек. Щорічно в інституті проходять удосконалення близько 450 чоловік.

Республіканською школою передового досвіду по впровадженню нових форм обслуговування населення є Ворошиловградське НТФ.

Будучи республіканською школою передового досвіду по безвідмовному відпуску ліків по рецептах лікарів, Ворошиловградське НТФ разом з кущовими відділеннями товариства провадять значну роботу по впровадженню нових форм обслуговування населення.

Добре організована робота Наукового товариства фармацевтів і в ряді інших областей України.

В аптечних колективах республіки широко розгорнувся рух за комуністичне ставлення до праці. На Україні працює більш як 20 тисяч ударників комуністичної праці, 262 бригади і 250 колективів комуністичної праці.

Йдучи назустріч XXV з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу, аптечні працівники України на чолі з членами Наукового товариства фармацевтів успішно виконають поставлені перед ними завдання в галузі фармацевтичної науки і практики.